

Mødet den 21. Novbr. 1912.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Clemensen, Harald Jensen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 413—1912). Indstilling fra Skoleraadet for **Aarhus Handelshøjskole** om at bortgive Kommunens Fripladser ved Skolen for Vinterhalvaaret 1912—13 til:

Jens Pedersen	1/2	Friplads i II. Kl.
Frederikke Torp	1/2	» - II. »
Maja Gammelgaard Petersen	1/2	» - I. »
Ane Mette Sørensen	1/1	» - I. »
Lydia Holm	1/2	» - I. »

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 403—1912). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Salg af et Areal paa Bispetofte**n til **Ny jydsk**e **Købstad-Kreditforening**.

Møller oplyste, at Kreditforeningen havde sikret sig Forkøbsret til det paagældende Areal, dengang den købte Grund paa Bispetofte, og at den nu ønskede Arealet for ikke at faa Bebyggelse for nær ved dens Ejendom. Antagelig vilde Købesummen blive ca. 20000 Kr. Med Hensyn til Beplantningen vilde der senere komme Forslag.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 303—1912). Udkast til Besvarelse af en Skrivelse af 18. f. M. fra Krigsministeriet vedrørende det af Byraadet stillede **Erstatningskrav i Anledning af Fodfolksgarnisonens Flytning :**

»I Skrivelse af 18. f. M., D 2057, har Ministeriet anmodet om nærmere specificeret Redegørelse over Aarhus Kommunes Udgifter ved Tilvejebringelsen af den herværende Fodfolkskaserne med Byggegrund og Inventar samt over de Beløb, der i Aarenes Løb ere afskrevne derpaa, saaledes at det kan ligge klart, hvad disse Værdier staa Byen i den 1. April 1913.

I Anledning heraf skal man tillade sig at oplyse, at en under 22. April 1897 affattet Opgørelse over de ommeldte Udgifter — hvilken Opgørelse blev godkendt saavel af Krigsministeriet som af Indenrigsministeriet — udviser, at disse Udgifters samlede Beløb da androg

496829 Kr. 61 Øre,

hvoraf der faldt paa Bygninger med

Grund.....	447218,27
og paa Inventar.....	49611,34
	496829,61

Herfra for Inventar til Lokaler, af hvilke

Krigsministeriet og Indenrigsministeriet betale fuld Leje, hvilket Inventar

Staten afkøbte Kommunen i 1897 .	546,62
	496282,99

Siden da er der igennem Aarene medgaaet forskellige Beløb til Lokaleforandringer af saadan Art, at Udgifterne dertil have været at betragte som Byggeudgift, der maatte lægges til Kasernens Tilblivelsessum. Ved-

---

At overføre 496282,99

kommende Ministerium — Krigsministeriet eller Indenrigsministeriet — har i hvert enkelt Tilfælde givet Samtykke til saadan Forhøjelse. Det samlede Beløb andrager 3626,93

Ligeledes gav Indenrigsministeriet i Skrivelse af 29. December 1902 Samtykke til, at et Beløb til Anskaffelse af Bænke og Bukke til Pudseborde maatte lægges til Inventariets Anskaffelsessum. Dette Beløb andrager .. 318,32

500228,24

Heraf falder der paa Bygninger 432654,60
og paa Byggegrunden (efter at dens Værdi er reduceret med en Trediedel) 18190,60
samt paa Inventar 49383,04

Tilsammen foranstaaende.. 500228,24

Hertil vil der imidlertid være at lægge Udgiften ved Tilvejebringelsen af Fodfolkets Eksercerhus med Byggegrund, idet denne Udgift ikke er indlemmet i den forannævnte Opgørelse af 22. April 1897.

Efter den godkendte Opgørelse af Marts 1883 bliver Udgiften at opføre saaledes:

Bygningens Opførelse m. m. 36114,74
Jord- og Vandledningsarbejder 1835,69
Indlæg af Gas og Vand.... 660,00
Byggegrunden (efter at dens Værdi er reduceret med en Trediedel) 926,19

39536,62

At overføre 39536,62 500228,24

	Overført	39536,62	500228,24
Hertil senere tilkommende			
Beløb:			
Udgift til Asfaltgulv	3370,29		
Udgift til Vindues-			
skodder m. m....	156,60		
Udgift til 2 Løbebroer	151,42		
		3678,31	
I alt for Ekscercherhuset	.....		43214,93
hvoraf Byggeudgift	.....	42228,74	
og for Byggegrunden	.....	926,19	
		43214,93	
Samtl. Bygninger med Grund og Inventar			543443,17
Denne samlede Udgift falder efter det			
foranstaaende paa Bygninger med			
432654 Kr. 60 Øre og 42288 Kr.			
74 Øre	.....		474943,34
og paa Byggegrunden (der er kun ind-			
lemmet i Opgørelsen to Trediedelev			
af dens Værdi) med 18190 Kr. 60			
Øre og 926 Kr. 19 Øre	.....		19116,79
samt paa Inventar med	.....		49383,04
		Tilsammen	543443,17
Efter de godkendte Opgørelser og se-			
nere Tillæg fordeler denne Værdi			
sig saaledes paa de forskellige Lokaler:			
Værdi af Lokaler, henhø-			
rende under Mandskabs-			
kvarterer	.....	146175,71	
Inventariet	.....	43885,54	
			190051,25
Værdi af Lokaler, henhø-			
rende under Underofficers-			
kvarterer, herunder ogsaa			
Kaserneportnerens Bolig.	93597,79		
At overføre	93597,79		190061,25

	Overført	93597,79	190061,25
Inventariet		2623,00	
			96220,79
Værkstedernes Værdi			4587,32
Værdi af de Lokaler, for hvis Afgivelse der ydes Kommunen fuld Godtgørelse igennem Indenrigsministeriet			38242,61
Værdi af de Lokaler, for hvis Afgivelse der ydes Kommunen fuld Godtgørelse igennem Krigsministeriet...			163800,83
Værdi af de Boliger, hvoraf de vedkommende Brugere betale den aarlige Leje, herunder ogsaa Kasernekommandantens Bolig...		47655,87	
Inventariet		2874,50	
			50530,37
	Tilsammen...		543443,17

Nogen Afskrivning paa denne Værdi har der i Aarenes Løb ikke fundet Sted i Kommunens Regnskaber. En egentlig rationel Afskrivning paa de Værdier, som Kommunens Bygninger repræsentere, sker overhovedet ikke, hvorimod Værdierne nedbringes ved regelbunden Omtaksation; men for Kasernernes Vedkommende ere Værdierne heller ikke nedbragte ad denne Vej, hvilket formentlig har sine gode Grunde. Den foran opgjorte Værdi danner nemlig — alene med Undtagelse af den Del deraf, som falder paa de Boliger, hvoraf de vedkommende Brugere betale den aarlige Leje — Grundlag for Beregning af den Godtgørelse, Kommunen oppebærer. For de Lokalers Vedkommende, for hvis Afgivelse der ydes Kommunen fuld Godtgørelse igennem Krigsministeriet og Indenrigsministeriet, beregnes jo nemlig den virkelige Godtgørelse med visse Procent af

Lokalernes Tilblivelsessum, og for de Lokalers Vedkommende, for hvis Afgivelse der ydes Kommunen kun delvis Godtgørelse, Mandskabskvarterer, Underofficerskvarterer og Værksteder, bliver der i de halvaarlige Indkvarteringsopgørelser opført under den virkelige Udgift visse Procent af Tilblivelsessummen. Kasernen, der med passende Vedligeholdelse kunde benyttes som Kaserne i et aldeles uberegneligt langt Tidsrum, har derfor den 1. April 1913 fremdeles for Kommunen den her angivne Værdi, idet netop denne Værdi — eller da langt den væsentligste Del deraf — vedblivende vilde danne Grundlag for vor Godtgørelse. At der er betalt tilbage nogle af de fremmede Penge, som Kommunen maatte laane til Opførelsen, forandrer jo ikke Forholdet med Hensyn til Værdien eller Forholdet imellem Stat og Kommune, men kun Forholdet imellem de fremmede Laangivere og Kommunen. Derhos bemærkes, at Afskrivning, hvis saadan havde været foretaget, ikke kunde komme Staten til gode, idet Kommunens Indtægt af Kasernen — efter at Udgiften er fradraget — næppe dækker Renten af den medgaaede Kapital, og altsaa slet ingen Del af Afdragene til de fremmede Laangivere. Den mindste Rente, hvormed der kan regnes, er 4 %, og den aarlige Nettoindtægt skulde altsaa være 21737 Kr. 73 Øre for at dække Renten; men selv om man ser bort fra den paa Kasernen faldende Indkvarteringsbyrde og altsaa under Indtægten regner med fuld Godtgørelse — den virkelige Udgift — ogsaa for Mandskabskvarterer, Underofficerskvarterer og Værksteder, $6\frac{1}{2}$ % af Lokalernes Værdi for samtlige disse Lokalers Vedkommende og desuden for Mandskabskvarterernes og Underofficerskvarterernes Vedkommende $4\frac{1}{2}$ % af Inven-

tariets Værdi samt det Beløb, der af Kaserneudgifter falder paa disse Kvarterer, jfr. § 4 i Overenskomsten af 10. Maj 1887, kan man dog ikke fuldt naa en saadan Nettoindtægt. Selv om man altsaa — som her anført — regner med, at man faar fuldt refunderet Kommunens virkelige Udgift for de Lokalers Vedkommende, for hvis Vedkommende man i Virkeligheden kun faar Udgiften delvis refunderet, og man saa til den derved tilvejebragte Indtægt lægger den Leje, der igennem Krigsministeriet og Indenrigsministeriet betales af de Lokaler, for hvis Afgivelse, der ydes Kommunen fuld Godtgørelse, samt den Leje, der indbetales af de Lokaler, hvis Brugere betale Lejen, er Indtægten, som foran nævnt, dog ikke af en saadan Størrelse, at dens Rest — efter at der er fradraget de saakaldte Kaserneudgifter samt Udgift til Vedligeholdelse af Bygningerne og til Skatter og Afgifter — fuldt kan dække den Renteudgift, hvormed man maa regne. Den Leje, der betales igennem Krigsministeriet, beregnes jo nemlig kun med 6 % af Lokalernes Tilblivelsesværdi, og Lejen af de Boliger, af hvilke de vedkommende Brugere betale Lejen, er endnu mindre. Den tilbageværende Restindtægt skulde, som foran anført, udgøre mindst 21737 Kr. 73 Øre; men efter de sidste 5 Aars Regnskaber — Regnskaberne for Tidsrummet fra 1. April 1907 til 31. Marts 1912 — udgør den et Gennemsnitsbeløb af kun 21536 Kr. 45 Øre aarlig.

Derhos har Ministeriet ønsket en Opgørelse over, hvad Fodfolkets Indkvartering i Aarhus har kostet Byen i hvert af de Aar, der ere forløbne, siden Kasernen blev taget i Brug.

I den Anledning tillader man sig at oplyse, efter at man har gennemgaaet de specificerede

Indkvarteringsopgørelser siden 1. Januar 1892 — Kasernen blev taget i Brug i sin nuværende Skikkelse i 1892 —, at den Indkvarteringsbyrde der har hvilet paa Byens Kæmnerkasse, altsaa den Del, som Kommunen selv har maattet bære af den virkelige Udgift for de Indkvarteringspræstationer, hvorfor der efter Lovgivningens Bestemmelser kun tilkjemmer Kommunen delvis Godtgørelse, har udgjort for alt vort Fodfolk — saavel Kasernens Belægning som den Del af Styrken, der har ligget i Byen — i Gennemsnit 12499 Kr. 48 Øre, hvert Aar af de 20¹/₄ Aar, som ere omfattede af Tidsrummet fra 1. Januar 1892 til 31. Marts 1912.

Denne aarlige Indkvarteringsbyrde bliver Kommunen jo fri for, hvis Fodfolket skulde blive draget bort. Men man vil ikke undlade allerede paa dette Punkt af Forhandlingerne at gøre gældende, at dette, at Kommunen fritages for denne Byrde, efter Byraadets Skøn ikke bør medføre nogen som helst Nedgang i den Kommunen tilkommende Erstatning. Den ommeldte Indkvarteringsbyrde for Kommunens Kasse vilde nemlig have været den samme — eller da i den allervæsentligste den samme —, hvis der ingen Fodfolkskaserne havde eksisteret her i Byen, og alt Fodfolk derfor havde maattet bo hos Byens Borgere. Men hvis — under denne Forudsætning — Fodfolksstyrken var flyttet fra Byen, vilde der jo — ganske utvivlsomt — ikke være Tale om, at Staten i denne Anledning kunde med Føje rette det Krav mod Kommunen, at denne til Statskassen skulde betale et til den paagældende Indkvarteringsbyrde svarende Beløb. Men naar dette forhold sig saa, kan der formentlig heller ikke være Tale om nogen Nedgang i Erstatningen. Forholdet er

i begge Tilfælde ganske det samme, idet den Erstatning, hvormed der hidtil har været Tale, jo ikke er Erstatning i Anledning af den ganske betydelige indirekte Skade, der tilføjes Byen ved Fodfolkets Fjernelse, men derimod Erstatning i Anledning af haft Udgift ved Tilvejebringelse af et Kaserneetablissement, som man nu kan befrygte vil blive overflødiggjort.

Endvidere har Ministeriet søgt Oplysning om den nuværende Værdi i Handel og Vandel af Kasernen med Grund og af Grunden for sig samt af Inventariet, ligesom der spørges om den Nytteværdi, Etablissementet med Inventar formenes for Tiden at kunne have for Byen under Hensyn til den Brug, Byen nu eller i Fremtiden maatte kunne faa af Etablissementet.

Som Svar paa disse Spørgsmaal skal man tillade sig at bemærke, at for Kommunen have Bygningerne den Værdi, de repræsentere som Kaserne — og i det væsentlige ingen anden, afset naturligvis fra deres Værdi til Nedbrydning. I hvert Fald ser Byraadet i Øjeblikket ingen Mulighed for at besvare — endog blot efter det løseste Skøn — Krigsministeriets Spørgsmaal om, hvilken Værdi Bygningerne eller Grund og Inventar have i Handel og Vandel. Kasernen ligger saa langt fra Havn og Banegaard og fra Byens Centrum, at man slet ikke kan regne med en Udlejning af Lokalerne til Pakhusbrug el. lign. Til Skole, Hospital el. lign. ville de selvfølgelig — efter Nutiden Fordringer — slet ikke kunne anvendes. Byraadet kan derfor ikke fra sin Side besvare de her ommeldte Spørgsmaal, men maa holde sig til de foran opgjorte Værdier som Maalestokken for den Kommunes tilkommende Erstatning. Særlig skal man kun

med Hensyn til Grunden, hvorpaa Kasernen er opført, og som med Undtagelse af Eksercerhusets Grund er nærmere beskrevet i den foromtalte Opgørelse af 22de April 1897, bemærke, at Byens Udvidelse, som det vil være bekendt, gaar mod Syd og altsaa ikke i Retning af Kasernen. Man kan derfor ikke tænke sig en Afhændelse af Grunden inden for en nogenlunde nærliggende Fremtid og til nogenlunde antagelige Priser. Men selv om man kunde regne med en Afhændelse af Arealerne som Byggegrunde, saa kunde saadan Afhændelse jo ikke ske, uden at Bygningerne bleve nedrevne, og for disses Vedkommende kunde der i saa Fald kun regnes med deres Værdi til Nedbrydning. Man maa derhos fra Kommunens Side hævde, at den eventuelle Værdistigning, Grunden er undergaaet, bør komme Kommunen og ikke Staten til gode. Det vilde være ganske ubilligt og uretfærdigt, om Kommunen, der, som anført, end ikke har haft en saadan Indtægt af Kasernen, at den i Anlæget anbragte Kapital har kunnet forrentes med 4 pCt., og som — for saa vidt — har anbragt sine Penge i en daarlig Forretning, tillige skulde gaa Glip af den mulige Fortjeneste, den kunde have af, at Grundene vare stegne i Værdi. Hvad Grunden angaar, maa man derfor formentlig fremdeles regne med den Værdi, hvortil den foran — efter at Værdien er reduceret med en Trediedel — er opført: 19116 Kr. 79 Øre, det Beløb, som for Byggegrundens Vedkommende har dannet og — hvis Fodfolket forblev her i Byen — fremdeles vilde danne Grundlaget for Beregningen af Godtgørelsen for Kasernens Brug. — Ogsaa for saa vidt angaar Kasernens Inventar bør man formentlig holde sig til det Beløb,

der — som værende medgaaet til den første Montering — er indlemmet i den oftnævnte Opgørelse og Opgørelsens senere Tillæg, og som efter det foranstaaende udgør 49383 Kr. 04 Øre. Dette Beløb danner nemlig Grundlag for Beregning af vor Godtgørelse i Anledning af haft Udgift ved Lokalernes første Forsyning med Inventar. For Officerskvarterernes Inventars Vedkommende — paa hvilke Kvarterer der falder 2874 Kr. 50 Øre — er Godtgørelsen indbefattet i den Leje, der betales af Officererne, hvorimod der for Mandskabskvarterernes og Underofficerskvarterernes Inventars Vedkommende beregnes under den virkelige Udgift i de halvaarlige Indkvarteringsopgørelser $4\frac{1}{2}$ % p. a. af Anskaffelsessummen, der udgør 43885 Kr. 54 Øre for Mandskabskvartererne og 2623 Kr. for Underofficerskvartererne. De her nævnte Beløb ere, som nys bemærket, de Beløb, der ere medgaaede til den første Montering. Senere Udgift til Inventar — til dets Fornyelse, Vedligeholdelse og Renholdelse m. m. — henhører under Kaserneudgift, der udredes af Kommunen imod delvis Refusion fra Staten. Man kan efter dette ikke se rettere, end at man maa holde sig til Udgiften ved den første Montering, i ethvert Fald i Hovedsagen; men i øvrigt tillader man sig at bemærke, at det jo er muligt, at det kan ordnes saaledes ved nærmere senere Forhandling, at en Del af det i Kasernen tilstedeværende Inventar kan gaa over til vor Rytterkaserne og til vor Artillerikaserne, hvis Fodfolket skulde komme bort, og maaske vil ogsaa noget kunne anvendes til andre af vore kommunale Bygninger.

Sluttelig har Ministeriet rettet Forespørgsel

om Etablissementets Vurderingssum til Ejendoms-
skyld samt om Assurancesummens Størrelse.

Hertil tillader man sig at bemærke, at Vur-
deringssummen til Ejendomsskyld er 475000 Kr.;
men Kaserneerne ere fritagne for denne Skat.

Bygningernes Assurancesum er 430930 Kr.,
og Inventariet er forsikret for 48000 Kroner.»

I Tilslutning hertil forelaa følgende Udkast til
Skrivelse til Krigsministeriet:

»I Forbindelse med Byraadets Skrivelse af
D. D. vedrørende de af Ministeriet begærte Op-
lysninger angaaende den Erstatning, som tilkom-
mer Kommunen i Anledning af Infanteristyrkens
Flytning her fra Byen, tillader man sig at med-
dele, at man, efter at fornævnte Skrivelse var
affattet, er bleven opmærksom paa, at det Beløb
af 12499 Kr. 48 Øre, som findes anført til Be-
svarelse af Ministeriets Spørgsmaal om, hvad Fod-
folkets Indkvartering i Aarhus har kostet Byen i
hvert af de Aar, der ere forløbne, siden Kaser-
nen blev taget i Brug, indbefatter foruden den
paa 8de Infanteriregiment faldende Indkvarte-
ringsbyrde tillige den Byrde, som falder paa 2den
Generalkommando og paa jyske Brigades Stab,
hvorfor man ikke vil undlade at oplyse, at der
af det nævnte aarlige Gennemsnitsbeløb falder
paa 2den Generalkommando 311,59
paa jyske Brigades Stab..... 100,97
og paa 8de Infanteriregiment. 12086,92

Derhos bemærkes, at der i hvert af disse
Beløb er indbefattet den forholdsmæssige Del af
det Beløb paa 4350 Kr., som Byen aarlig har
godtgjort Statskassen siden 1ste April 1908, fordi
Udbetaling af Kvartergodtgørelse til Underoffi-
cerer og ligestillede ophørte fra dette Tidspunkt
at regne.

Endvidere skal man tillade sig at oplyse, at der af det opgivne Gennemsnitsbeløb falder paa Kasernens Belægning..... 7796,22 og paa Belægningen i Byen..... 4703,26 samt at den paa Kasernens Belægning faldende Del af Beløbet udelukkende vedkommer 8de Infanteriregiment, idet 2den Generalkommandos og jydskke Brigades Stabs Underofficerer og menige altid havde boet i Byen.«

Godkendtes.

4. (J. Nr. 12¹⁷—1912). Henstilling fra Udvalget for Alderdomsunderstøttelse om hvorvidt der skal søges Overøvrighedens Afgørelse af, om en **alderdomsunderstøttets Kommuneskat** kan opføres som ydet Ekstraunderstøttelse i Regnskabet.

O l e s e n oplyste, at vedkommende Mand var forsørgelsesberettiget i Aarhus, men havde Ophold i Kolding, hvor Byraadet efter derom indgivet Andragende havde bevilget ham en Ekstraunderstøttelse til at betale den ham paalignede Kommuneskat med. Da Regningen fra Kolding kom til det herværende Alderdomsunderstøttelsesvæsen, indeholdt den en Post paa 1 Kr. 08 Øre, for hvilken der ikke forelaa tilstrækkelig Oplysning. Ved at udbede sig denne, havde man saa faaet oplyst, at Beløbet var den vedkommende Mand bevilgede Ekstraunderstøttelse til at betale Kommuneskat med. I Udvalget var man imidlertid ikke enig om, hvorvidt man var berettiget til at refundere dette Beløb, idet Flertallet mente, at man uden videre skulde betale Regningen, medens Mindretallet, Hr. Carl Laursen, var af den modsatte Mening, og Udvalget henstillede da Sagen til Byraadets Afgørelse. Naar Flertallet syntes, at man skulde refundere Beløbet, var det, fordi det fandt, at det ingen Rolle kunde komme til at spille, om

man stillede sig imødekommende overfor en enkelt Mand, der ønskede at bevare sin Valgret. Flertallet indsaa ganske vist, at det drejede sig om et Principspørgsmaal, men da det sikkert ikke kunde medføre nogen Konsekvens, at man betalte Beløbet, fordi de fleste alderdomsunderstøttede næppe havde større Interesse for de kommunale Valg, kunde det dog anbefale, at man refunderede Beløbet.

Carl Laur sen havde ønsket Sagen forelagt for Byraadet af Hensyn til Konsekvenserne, idet Alderdomsunderstøttelsesloven efter Talerens Mening ikke hjemlede Kommunerne Ret til at yde alderdomsunderstøttede Ekstrabevillinger til at betale Skat med. Taleren oplæste Lovens § 5 og fremhævede, at der deri var udtalt, at Alderdomsunderstøttelsen kun skulde ydes til det nødvendige Underhold og til Hjælp i Sygdomstilfælde. Det rigtigste vilde derfor være, at man, hvad Taleren kunde anbefale, spurgte Overøvrigheden om, hvorledes man havde at forholde sig i det givne Tilfælde.

Mika el Joha nsen skulde indrømme, at Sagen ikke havde synderlig praktisk Betydning, men var af Princip imod at benytte offentlige Kasser som f. Eks. Hjælpekassen eller Alderdomsunderstøttelse til at betale de understøttedes Skat med.

Sim onsen syntes, at det var en vel lille Sag at gaa til Overøvrigheden om. Han udtalte sin Anerkendelse af, at Kolding Byraad havde udbetalt den paagældende Understøttelse, og sin Forvisning om, at det herværende Udvalg sikkert vilde forhøje Understøttelsen til de gamle, der ikke saa sig i Stand til at betale Skat, og som ikke kunde blive Vælgere, hvis Understøttelsen ikke blev forhøjet. Forskellen mellem Alderdomsunderstøttelsen og Fattigvæsenet var jo netop, at de alderdoms-

understøttede kunde bevare deres borgerlige Rettigheder. Yderlig stod der i Skatteloven, at ingen maatte undlade at betale Skat. Det forbavsede i det hele taget Taleren, at man havde villet rejse denne Sag for et saa ubetydeligt Beløb og paa et saa inhumant Grundlag.

O l e s e n syntes, at det vilde se underligt ud, om Aarhus Byraad ikke vilde refundere det lille Beløb, naar Kolding Byraad havde bevilget det. I Alderdomsunderstøttelsesloven stod intet, der kunde forbyde dette; derimod stod der meget rigtigt som af Hr. Carl Laursen omtalt, at de gamle skulde have det nødvendige til deres Underhold, men det fik de jo slet ikke. Nu brugte man ca. 300000 Kr. om Aaret, men skulde Lovens Fordring i denne Henseende opfyldes, vilde man komme op paa mindst $\frac{1}{2}$ Million. Taleren syntes, det vilde se pænest ud, at Byraadet enedes om at refundere Beløbet.

J a k o b J e n s e n kunde tænke sig, at der laa et Fif bag ved fra Kolding Byraads Side. Dette Byraad vidste jo, at Regningen skulde refunderes af Aarhus, og kunde maaske have Lyst til at se, hvorledes Aarhus Byraad tog paa Spørgsmaalet. Hvis Kolding Byraad ønskede, at Manden skulde bevare sine borgerlige Rettigheder, kunde det jo nemlig have nøjedes med at forhøje hans Understøttelse med 25—50 Øre om Maaneden. Denne Fremgangsmaade vilde Taleren henstille til det herværende Udvalg at anvende i saadanne Tilfælde og saa lade de alderdomsunderstøttede selv om at betale Skatten. Taleren henstillede at betale Beløbet og ikke at sætte noget stort Apparat i Bevægelse for det.

M i k a e l J o h a n s e n fremhævede, at Sagen intet havde med Humanitet at gøre, men udeluk-

kende drejede sig om et Princip. Som før bemærket kunde Taleren ikke godkende, at de offentlige Kasser skulde kunne bevilge Penge til at betale de understøttedes Skat med.

Olesen troede ikke, der laa noget Fif bag ved fra Kolding Byraads Side. Havde dette været Tilfælde, vilde det i hvert Fald have fremgaaet af den første Regning, at Beløbet var bevilget til at betale Skat med. Den af Hr. Jakob Jensen omtalte Fremgangsmaade, hvor en alderdomsunderstøttet ønskede at bevare sin Valgret, vilde Udvalget have fulgt og ikke som Kolding Byraad have bevilget et Ekstrabeløb udtrykkelig til at betale Skat med.

Carl Laursen kunde ganske slutte sig til Hr. Jakob Jensens Udtalelse om, at de alderdomsunderstøttede i saadanne Tilfælde skulde søge deres Understøttelse forhøjet. Hovedsagen i det nu foreliggende Tilfælde var, at der var givet en Ekstrabevilling til at betale Kommuneskat med, og det var denne Fremgangsmaade, at Taleren ikke ansaa for lovmedholdelig. *

J. C. Petersen bemærkede, at det foreliggende Spørgsmaal havde været brændende den sidste halve Snes Aar. Da Taleren var Medlem af Udvalget for Alderdomsunderstøttelse, havde man gentagne Gange spurgt Ministeriet, om der maatte bevilges Ekstraunderstøttelse til at betale de alderdomsunderstøttedes Skat med, men der var stadig blevet svaret, at dette ikke var lovmedholdeligt.

Det vedtoges at anvise det paagældende Beløb, 1 Kr. 08 Øre.

5. (J. Nr. 396—1912). Til Medlem af **Bestyrelsen for O. M. Nyrups Legat** valgtes fhv. Dampskibsfører

H. Hygom i Stedet for Skibsfører J. Christensen, der er afgaaet ved Døden.

6. (J. Nr. 18¹⁸—1912). Andragende fra Gert Jensen om **Fritagelse for Hundeafgift.**

Bevilgedes.

7. (J. Nr. 18¹⁹—1912). Andragende fra A. Wedell om **Fritagelse for Hundeafgift.**

Kunde ikke bevilges.

8. (J. Nr. 14²—1912). Indstilling fra Markudvalget om at overdrage **Lejemaalet af Jordlod Nr. 25 i Møllevangen** til Vognmand J. A. Jørgensen.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 14³—1912). Indstilling fra Markudvalget om at overdrage **Lejemaalet af Jordlod Nr. 8 i Møllevangen** til Husejer N. P. Andersen.

Indstillingen vedtoges.

Udenfor Dagsordenen anmodede

10. M o u s t e n om Tilladelse for Sygehusudvalget til at anmode Professor Tage Hansen, Overlæge Albeck og Stadslæge Lunddahl om at være Udvalget behjælpelig med at gøre Indstilling til Byraadet med Hensyn til Besættelsen af Overlægepladserne. Skulde de nævnte Herrer undslaa sig, ønskede Udvalget Tilladelse til at henvende sig til Sundhedsstyrelsen. Det var ikke Hensigten, at Udvalget skulde være bundet til at følge de indenbys Herrers eller Sundhedsstyrelsens Indstilling.

M i k a e l J o h a n s e n henstillede at lade Udvalget gaa frem, som det ansaa for heldigst.

F o r m a n d e n troede, at man fik det mest objektive Skøn ved at henvende sig til udenbys Folk, altsaa enten det medicinske Fakultet eller Sundhedsstyrelsen.

M ø l l e r mente, at man helst maatte henvende sig til Sundhedsstyrelsen. Vilde Udvalget ikke

føle sig bundet til vedkommendes Indstilling, vilde dets Ansvar blive noget større.

J a k o b J e n s e n bemærkede, at Udvalget kunde indskrænke sig til at raadspørge de vedkommende.

F o r m a n d e n vilde finde det rigtigst, at man bad vedkommende ikke opføre de indstillede i Nummerorden.

S a m u e l s e n var bange for, at den meget omtalte Lægestrid i København skulde gøre en Indstilling fra enten det medicinske Fakultet eller Sundhedsstyrelsen mindre værdifuld.

M o u s t e n bemærkede, at man maaske kunde dele Sagen, saaledes at man kun indhentede Raad med Hensyn til Overlægepladserne ved de medicinske og kirurgiske Afdelinger, men ikke for Overlægepladsen ved Marselisborg Hospital.

M i k a e l J o h a n s e n syntes, at Udvalget kunde have søgt Raad uden at spørge Byraadet.

F o r m a n d e n saa ingen Anledning til at gøre Forskel paa Overlægepladserne. naar man vilde søge Raad ved deres Besættelse.

